

## ŻEBRY KOLONIA

Miejscowość Żebry Kolonia powstała na początku XX wieku zapewne na rozparcelowanych gruntach dworskich, na co wskazuje nazwa (kolonia) oraz układ zabudowy. Jednak spis powszechny z 1921 roku nie wspomina jeszcze o tej miejscowości, zapisywano ją łącznie z Żebrami Laskowcem.

Dopiero na mapach z lat trzydziestych XX wieku można dostrzec oddzielną wieś o nazwie *Kolonia Żebry Laskowiec*. W 1935 roku liczyła ona 25 domów.

## ŻEBRY LASKOWIEC

Żebry zostały założone prawdopodobnie w XV wieku, przez szlachtę herbu Jasieńczyk, którzy zwali się Żebrowskimi. W tym czasie jednak w ziemi nurskiej zaczął dominować ród Laskowskich herbu Korab. Laskowscy dzierżyli tam wiele ważnych urzędów. Kupili sporo wsi, w tym także Żebry. Dziedziczyli w nich przynajmniej do końca XVIII wieku, dlatego właśnie nazwano ją Żebry Laskowiec, chociaż w XVI wieku pisano jeszcze Żebry.

Według danych z 1578 roku, właścicielem wsi był Paweł Laskowski, cześnik nurski (od 1557 roku). Była to w owym czasie wioska dworska. Mieszkali tu chłopci, istniał folwark. Przez następne wieki dziedziczyli ją właśnie Laskowscy. Żebry stały się jedną z ich siedzib i część Laskowskich pisała się „Laskowskimi z Żebrów”. W XVII wieku część wsi trafiła w ręce innych rodów, w tym również Tymińskich i Laskowscy nie byli już jedynymi dziedzicami, jednak długo pamiętali, że pochodzili właśnie stąd. W końcu XVIII wieku znany był Michał z Żebrów Laskowski, łowczy winnicki. W owym czasie notuje się też Jana Nepomucena z Żebrów, wojskiego checińskiego<sup>1</sup>. Ten dopisek nie świadczył, że urodzili się tutaj ale pochodzili z linii rodu, wywodzącego się właśnie z tej wsi.

W połowie XVIII wieku Żebry podzielone zostały między kilka rodzin szlacheckich. Między innymi dziedziczyli tu nadal Laskowscy, byli też Tymińscy. Właśnie od Leona Tymińskiego część tej wsi i wiele innych kupił Wawrzyniec Łuniewski. Był to rządca majątku Ossolińskich w Ciechanowcu, piastował też urząd komornika ziemskiego nurskiego<sup>2</sup>.

Dane z 1784 roku informują o jej następujących współwłaścicielach: Bogacki, Laskowscy, Łuniewski, Stokowski i Tymiński<sup>3</sup>. Znajdowali się wśród nich bogatsi szlachcice, posiadający własnych chłopów oraz biedniejsza szlachta zagrodowa, do której należeli Laskowscy.

Z tego powodu Żebry były wsią zamieszkałą zarówno przez chłopów, jak i szlachtę. W 1827 roku naliczono tu 23 domy i 186 mieszkańców<sup>4</sup>.

W Żebrach, w 1891 roku, było 35 chłopskich gospodarzy oraz 13 drobnoszlacheckich<sup>5</sup>.

W czasie spisu powszechnego z roku 1921 w miejscowości tej odnotowano 75 domów i 453 mieszkańców. Mieszkała tu 45- osobowa grupa Żydów. Miejscowość należała do gminy Nur<sup>6</sup>.

W okresie międzywojennym należała ona do większych wsi w okolicy. Ciesłą był tu J. Kulicki, posiadała również dwa wiatraki: A. Trąbki i S. Uścińskiego<sup>7</sup>.

---

<sup>1</sup> Boniecki A, *Herbarz.....* t. 13, str. 357: *Laskowscy h. Korab*.

<sup>2</sup> Boniecki A, *Herbarz.....*, t. 16, str. 129: *Łuniewscy h. Łukocz*.

<sup>3</sup> *Regestr Diecezjów.....*

<sup>4</sup> *Tabella Miast i Wsi Królestwa.....*, tom II, s. 326.

<sup>5</sup> Dajnowicz W, *Drobna szlachta.....*, s. 234

<sup>6</sup> *Skorowidz.....*, s. 65.

<sup>7</sup> *Księga Adresowa Polski.....*, s. 142.

